

VARIA

Proklamacja „Instytutu Allerhanda”

26 czerwca 2009 r. w sali konferencyjnej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie miała miejsce proklamacja „Instytutu Allerhanda” – ośrodka studiów interdyscyplinarnych, który ma dostarczać koncepcji systemowych dla reformy prawa gospodarczego i rozwoju infrastruktury prawno-instytucjonalnej rynku finansowego w Polsce.

W uroczystości, które poprowadził prezes GPW dr Ludwik Sobolewski wzięli udział przedstawiciele nauki i praktyki prawa. Logo tworzonej instytucji oraz jej główne cele przedstawił prezes Centrum C-law.org dr Arkadiusz Radwan. Głos zabierali ponadto: prof. dr hab. Grzegorz Domański, Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adw. Joanna Agacka-Indecka, adw. Marek Furtek, adw. Jakub Jacyna, mec. dr Cezary Wiśniewski oraz dr Adam Redzik, który przedstawił sylwetkę patrona instytutu, adwokata i profesora Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie Maurycego Allerhanda, wybitnego naukowca i kodyfikatora, autora najbardziej cenionego i wielokrotnie wznawianego komentarza do Kodeksu handlowego. W spotkaniu uczestniczyli też m.in.: minister Zbigniew Wrona (podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości), mec. Ewa Wiśniewska, mec. Marcin Wnukowski oraz adw. Rafał Kos.

Proklamacja „Instytutu Allerhanda” zbiegła się z jubileuszem 75-lecia Kodeksu handlowego (1934) – fundamentu ustroju ekonomicznego gospodarki prywatnej schyłku okresu międzywojennego oraz pierwszej dekady polskiej transformacji ustrojowej w latach 1989–2000 oraz rocznicą urodzin Patrona.

„Instytut Allerhanda” będzie ośrodkiem zaawansowanych studiów prawnych. Powstaje z inicjatywy międzynarodowej sieci naukowej „Centrum C-Law.org” przy poparciu dr. Leszka Allerhanda, wnuka prof. Maurycego Allerhanda. Inicjatywę wspiera Naczelna Rada Adwokacka, Giełda Papierów Wartościowych, Narodowy Bank Polski, Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej, Wydawnictwo C.H. Beck, wiele wiodących kancelarii prawnych oraz liczne grono najwybitniejszych prawników. Formuła powstającego Instytutu jest otwarta na dalsze instytucje i środowiska.

Jak zauważono, Warszawa jako regionalne centrum finansowe, potrzebuje kuźni idei, myślenia systemowego i planowania strategicznego. Wraz ze zmniejszaniem dystansu ekonomicznego Polski wobec Europy Zachodniej kończy się czas postępu opartego na kopiowaniu obcych rozwiązań systemowych, trzeba inwestować w budowanie koncepcji oraz w bardziej naukowe podejście do implementacji i transplantacji prawa i instytucji rynku finansowego.

Badania rozwoju gospodarczego prowadzone na reprezentatywnej grupie państw o różnych ustrojach potwierdzają, że dobre prawo i efektywnie funkcjonujące instytucje wpływają bezpośrednio na dobrobyt, czy – jak to określał Adam Smith – na „bogactwo narodów”. Dobre prawo i sprawne instytucje nie mogą zaś istnieć bez właściwego kapitału intelektualnego, zaangażowanego w działalność systemotwórczą.

Troska o trwały, długookresowy wzrost gospodarczy wymaga prowadzenia zaawansowanych ekonomicznych i porównawczych studiów nad rolą instytucji prawnych w konstytuowaniu oraz funkcjonowaniu rynku, zarówno z punktu widzenia kształtu danej regulacji, jak również ram instytucjonalnych jej tworzenia.

Proklamując powołanie „Instytutu Allerhanda” twórcy odwołują się też do znakomych przykładów, których dostarcza historia nauki polskiej, jak Warszawskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk (1800), Polska Akademia Umiejętności (1872), Kasa im. Józefa Mianowskiego (1881) czy Towarzystwo dla Popierania Nauki Polskiej (1901).

Dorobek ostatniego dwudziestolecia pozwala na to, aby w dwudziestą rocznicę przemian ustrojowych myśleć o podobnej, zbiorowej inicjatywie środowiskowej polskich prawników. W przekonaniu tym można się utwierdzić po uświadomieniu sobie, że w wielu krajach funkcjonują, prywatne bądź międzyuniwersyteckie niezależne ośrodki badawcze dedykowane studiom prawniczym. Wśród cieszących się szacunkiem i uznaniem jednostek tego typu można wymienić: T.M.C. Asser Instituut, Stockholm Institute for Scandinavian Law, American Bar Foundation, The British Institute of International and Comparative Law, Max-Planck-Institut für Ausländisches und Internationales Privatrecht, European Corporate Governance Institute czy Hague Academy of International Law. Wymienione jednostki różnią się profilem i zakresem działania, łączy je jednak elitarny charakter i środowiskowe uznanie. Są one jednocześnie owocem pewnego stopnia dojrzałości środowiska i misyjnego wymiaru zawodu prawnika.

Inicjatorzy wraz z wszystkimi instytucjami i osobami zaangażowanymi w powstanie „Instytutu Allerhanda” wierzą, że instytucja w krótkim czasie stanie się centrum nowoczesnych studiów prawniczych i ekonomicznych nie tylko w Polsce, ale i regionie środkowo-wschodnim Europy.